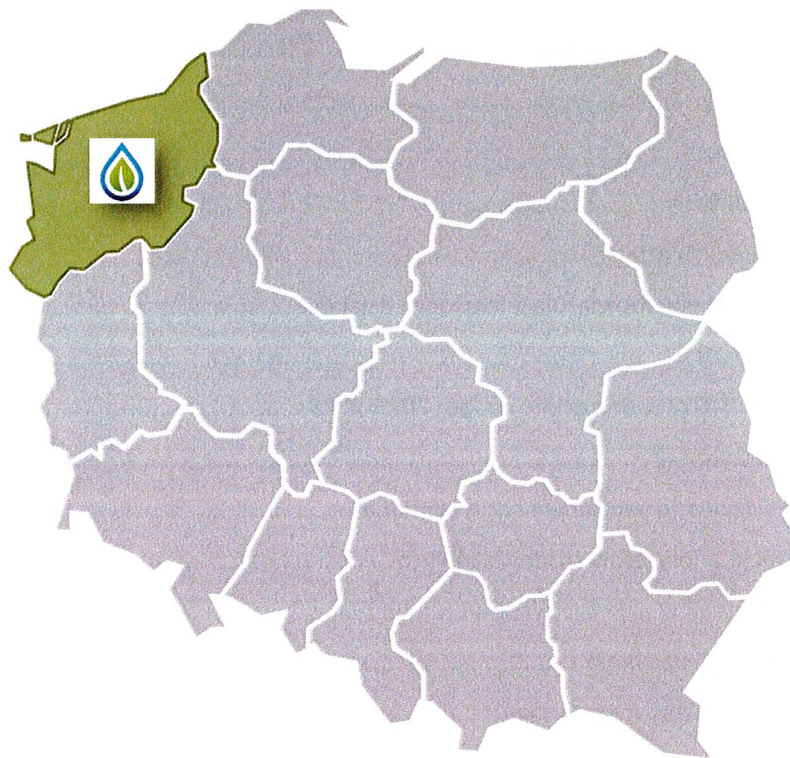

Załącznik do Uchwały nr 95/2024
Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Szczecinie
z dnia 17.09.2024 r.

Strategia Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na lata 2025-2028

Szczecin 2024

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Uwarunkowania	3
II.1 Tło i uwarunkowania opracowania Strategii	3
II.2 Rola i miejsce Strategii działania w systemie planowania strategicznego Funduszu	4
II.3 Spójność z innymi dokumentami strategicznymi i programowymi	5
III. Diagnoza strategiczna	6
III.1 Potencjał finansowy	6
III.1.1 Stan funduszu	6
III.1.2 Przychody	7
III.1.3 Koszty	8
III.1.4 Finansowanie ochrony środowiska	9
III.2 Potencjał organizacyjny	9
III.2.1 Liczba zatrudnionych	9
III.2.2 Struktura zatrudnienia	10
III.2.3 Zakres realizowanych działań	10
III.3 Analiza wdrożenia obecnie obowiązującej Strategii działania	14
III.4 Analiza SWOT Funduszu	147
IV. Strategia działania WFOŚiGW w Szczecinie na lata 2025-2028	19
IV.1 Wizja, Misja, Cel strategiczny	19
IV.2 Priorytety środowiskowe (dziedzinowe i horyzontalne)	20
IV.3 Planowana realizacja priorytetów środowiskowych	28
IV.4 Cele operacyjne Strategii w układzie systemu funduszy	29
V. System wdrażania Strategii działania	29
V.1 Struktura wdrażania i system monitoringu	29
V.2 Polityka informacyjno-promocyjna Funduszu w Szczecinie	30
VI. Analiza ryzyk	31
VII. Spis rysunków, tabel i użytych skrótów	32

I. Wstęp

Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (zwanego dalej Funduszem) wskazuje najistotniejsze z punktu widzenia Funduszu cele merytorycznej działalności oraz obszary niezbędnej współpracy z innymi funduszami (priorytety współpracy) w latach 2025-2028.

Strategia wskazuje na wzmocnienie kierunku wydatkowania środków na cele związane z poprawą jakości powietrza, a także transformacją w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Konsekwentne działania Funduszu w zakresie polepszania jakości powietrza przyczyniają się do wprowadzania coraz to nowych możliwości wsparcia Beneficjentów. Wskazane działania przyczyniają się do realizacji celów pakietu klimatyczno-energetycznego dla Polski. Nadrzędnym celem, nie tylko dla Polski ale i dla całej Unii Europejskiej (UE) jest obecnie dążenie do gospodarki niskoemisyjnej, polegającej na ograniczeniu wykorzystania surowców kopalnych i zwiększeniu wykorzystania alternatywnych, odnawialnych źródeł pozyskiwania energii. Finansowanie obejmuje działania na rzecz ograniczenia zapotrzebowania na energię, w tym dotyczące poprawy efektywności energetycznej w budynkach i przedsiębiorstwach, modernizację źródeł w systemie energetycznym oraz systemach ciepłowniczych wraz z rozbudową i modernizacją sieci. W obszarze tym znajdują się również przedsięwzięcia rozwijające transport niskoemisyjny, w tym elektromobilność.

Istotna dla Funduszu będzie kontynuacja Projektu pn.: „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” realizowanego przez Doradców Energetycznych w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Wyzwaniem w latach 2025-2028 będzie wypracowanie instrumentów finansowych, przyczyniających się do poprawy dostępu do korzystania z takich form dofinansowania jak: poręczenia, montaż kapitałowy, konsorcja. Uszczegółowienia wymagają również instrumenty służące prezentacji efektów środowiskowych.

Jednym z priorytetów będzie dalsza poprawa komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w ramach działania 17 Funduszy oraz jeszcze sprawniejsza obsługa Beneficjentów. W tym zakresie Fundusze planują kontynuację wspólnych działań informacyjno-promocyjnych, rozwój i udoskonalenie cyfrowej obsługi Beneficjentów, a także realizację szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników.

II. Uwarunkowania

II.1 Tło i uwarunkowania opracowania Strategii

Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie została przygotowana na podstawie art. 400h ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Rada Nadzorcza Funduszu zobowiązana jest do uchwalania, raz na 4 lata, strategii działania wynikającej ze wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy oraz z uwarunkowań regionalnych, do dnia 30 września roku poprzedzającego pierwszy rok objęty tą strategią. Zwiększona presja na środowisko naturalne oraz ograniczenia dostępnych zasobów naturalnych powoduje, że niezbędne jest podejmowanie działań w zakresie ograniczenia wpływu działalności człowieka na klimat, stan środowiska i gospodarowanie jego zasobami. Od wielu lat takie

działanie podejmowane są w Polsce między innymi przez fundusze, a ich źródłem jest prawo krajowe i międzynarodowe. Za finansowanie tych celów w Polsce odpowiada szereg jednostek, które wykorzystują różne źródła środków finansowych. Należy wyróżnić środki: budżetowe, prywatne, zagraniczne oraz specyficzne dla Polski i unikalne na świecie środki własne funduszy środowiskowych.

Specyfika polskiego systemu finansowania ochrony środowiska polega na ściśle określonym wydatkowaniu środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska na działania w sferze rozwoju zrównoważonego. W ten sposób, od początku transformacji ustrojowej (1989 roku), realizowana jest w Polsce zasada „zanieczyszczający płaci”, a uzyskane dzięki temu środki, przekazywane są na inwestycje ograniczające zanieczyszczenie środowiska.

Środki jakimi dysponuje Fundusz stanowią istotne narzędzie realizacji polityk Państwa w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej. O znaczącej roli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w realizacji stawianych przez strategię europejskie i krajowe wyzwań przesądzają przede wszystkim:

- zdolność do generowania wypłat środków w kwocie wyższej niż uzyskiwane przychody z opłat i kar poprzez stosowanie różnorodnych form dofinansowania, w tym mechanizmy zwrotnego finansowania,
- wiarygodność finansowa i merytoryczna funduszu,
- zobiektywizowany, bezstronny i ukierunkowany na realizację celów środowiskowych proces przyznawania dofinansowania,
- wieloletnie doświadczenie organizacyjne oraz współpraca z różnymi jednostkami w celu realizacji polityk państwa,
- wysokie kompetencje i kwalifikacje pracowników,
- zdolność szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby środowiskowe,
- wypracowane zasady współpracy przy realizacji programów wsparcia realizowanych wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- nastawienie na realizację celów środowiskowych, przy jednocześnie efektywnym i skutecznym realizowaniu tych celów,
- znajomość regionalnych i krajowych problemów środowiskowych.

II.2 Rola i miejsce Strategii działania w systemie planowania strategicznego Funduszu

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska wskazuje, że odrębne strategie poszczególnych funduszy mają wynikać ze Wspólnej Strategii. Należy przez to rozumieć, że Wspólna strategia powinna stanowić kierunek budowania indywidualnych strategii pod względem jedności misji, wizji i celu generalnego. Dla zachowania niezbędnej elastyczności systemu funduszy przyjęto, że ze Wspólnej strategii wynikają rekomendacje do realizacji, które będą uzupełniane o dodatkowe cele i priorytety w strategiach funduszy.

Rolą Strategii Funduszu jest uregulowanie obszaru relacji i oddziaływania, a także rozwoju wzajemnej współpracy w realizacji celów regionalnych i krajowych w obrębie środowiska. Te cele w niniejszej strategii będą stanowiły odzwierciedlenie w celach operacyjnych oraz priorytetach działania. Kierując się generalną zasadą wydatkowania środków efektywnie i skutecznie, fundusz postanawia kierować się następującymi zasadami przy konstruowaniu oferty programowej:

- zasady unikania konkurencyjności,
- zasady komplementarności,
- zasady synergii działań (np. kontrole)
- zasada wspomagania

Strategia Funduszu ma do spełnienia dwa istotne zadania:

- stworzyć podstawę działania Funduszu, z określeniem działań strategicznych wprowadzanych w tempie umożliwiającym osiągnięcie celów Strategii, uwzględniając jednak otoczenie prawne i organizacyjne możliwości obsługi środków krajowych europejskich;
- budowa spójnego systemu funduszy (z zachowaniem niezależności organizacyjnej i indywidualnym podejściem do kierunków wydatkowania środków wynikającym ze specyfiki regionalnej) poprzez m.in. wdrażanie rozwiązań eliminujących nieuzasadnione, dublujące się wsparcie ale również zapewniających jego elastyczną dostępność tam, gdzie jest to oczekiwane, a także uniknięcia konkurowania w oferowaniu środków publicznych.

Zgodnie z zapisami ustawy *Prawo ochrony środowiska* środki Funduszu w latach 2025-2028 przeznaczone zostaną na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Fundusz nadal będzie wspierał działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć realizujących cele długookresowe i krótkookresowe, zapisane w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie zachodniopomorskim stanu środowiska wynikającego z ustaleń akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Priorytetowe obszary działalności Funduszu odnoszą się do dziedzin szeroko rozumianej ochrony środowiska, klasyfikowanych głównie ze względu na różnorodność uzyskiwanych efektów rzeczowych i ekologicznych. Ma to istotne znaczenie w określaniu zakresu i stopnia realizacji zapisów krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych oraz zobowiązań unijnych regulowanych odpowiednimi dyrektywami. Planuje się między innymi finansowanie dla projektów z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej oraz ochrony powietrza, przedsięwzięć z dziedziny ochrony powierzchni ziemi, OZE, edukacji ekologicznej i ochrony przyrody, a także w obszarze przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

II.3 Spójność z innymi dokumentami strategicznymi i programowymi

Działalność Funduszu wpisuje się szeroko w realizację celów Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu, przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym i zrównoważonemu gospodarowaniu zasobami środowiska. Szczęólnego znaczenia nabiera wdrażanie tzw. *Zielonego Ładu* oraz wynikającego z tego przechodzenia przez Polskę transformacji energetycznej. Dla Funduszu najważniejsze jest przełożenie dokumentów międzynarodowych na cele strategiczne Polski i w związku z tym Strategia w swoich zapisach uwzględnia kierunki rozwoju wskazane w poniższych dokumentach:

1. Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
2. Polityka energetycznej Polski do 2040 r.;

3. Polska Strategia Wodorowa do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.;
4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030);
5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030);
6. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. (SRT2030);
7. Projekt aktualizacji Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030;
8. Krajowy program ograniczania zanieczyszczeń do powietrza;
9. Krajowy Program Ochrony Powietrza;
10. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
11. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów;
12. Strategia dla ciepłownictwa do 2030 r. z perspektywą do 2040 r.;
13. Narodowy Program mieszkaniowy.

Działalność Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie ukierunkowana jest na realizację polityki ekologicznej województwa zachodniopomorskiego, stąd szczególne znaczenie dla opracowania Strategii miały dokumenty o charakterze regionalnym – strategię województwa, środowiskowe plany i programy wojewódzkie, m. in.:

- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku;
- Program ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego;
- Program ochrony powietrza dla województwa zachodniopomorskiego;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa zachodniopomorskiego.

III. Diagnoza strategiczna

III.1 Potencjał finansowy

III.1.1 Stan funduszu

Tabela 1. Kształtowanie się zmian funduszy własnych WFOŚiGW w Szczecinie w latach 2021 - 2023

LATA	2021 (w tys. zł)	2022 (w tys. zł)	2023 (w tys. zł)
Stan funduszy własnych na początek roku	588 908	605 072	633 072
Stan funduszy własnych na koniec roku	605 072	633 072	651 272

W okresie trzech analizowanych lat fundusze własne WFOŚiGW w Szczecinie wzrosły o ponad 13,8%, osiągając na koniec 2023 roku kwotę ponad 651 mln zł.

Taki stan funduszy własnych był spowodowany corocznymi odpisami z podziału zysku za lata poprzednie – należy zauważyć, że osiągnięte przez WFOŚiGW w Szczecinie dodatnie wyniki finansowe w omawianym okresie przekraczały wielkości pierwotnie planowane.

III.1.2 Przychody

Podstawowym źródłem wpływów z działalności Funduszu w omawianym okresie są:

- statutowe przychody z opłat i kar środowiskowych – średniorocznie 24.138 tys. zł (4 lata temu było 24.114 tys. zł – o 0,1% mniej),
- statutowe przychody z nadwyżek budżetów gmin i powiatów – średniorocznie 19.619 tys. zł (4 lata temu było 9.921 tys. zł – o 50,5% mniej),
- wpływy ze spłat pożyczek udzielanych na finansowanie działań związanych z ochroną środowiska – średniorocznie 65.240 tys. zł (4 lata temu było 72.108 tys. zł – o 10,5% więcej).

Tabela 2. Analiza wpływów i przychodów z działalności WFOŚiGW w Szczecinie w latach 2021 – 2023

Zestawienie wpływów i przychodów (w tys. zł)			
LATA	2021	2022	2023
I. PRZYCHODY	51 776	71 282	76 255
1. Przychody statutowe, w tym:	40 550	46 446	44 266
a) opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	24 389	25 562	22 463
b) nadwyżki budżetów gmin i powiatów	16 161	20 884	21 803
2. Przychody operacyjne, w tym:	11 226	24 836	31 989
a) odsetki od pożyczek na finansowanie OŚ	8 646	11 732	13 187
b) odsetki od nadwyżki środków finansowych na rachunkach	172	10 415	15 283
c) pozostałe (spłaty spisanych należności, refundacja PT)	2 408	2 689	3 519
<i>I a. Wpływy ze spłat pożyczek</i>	<i>73 108</i>	<i>71 840</i>	<i>50 774</i>

Średnioroczne przychody z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wykazują w omawianym okresie w miarę stabilny i porównywalny poziom z poprzednim okresem prognozowania (lata 2017 – 2020).

Wpływy z nadwyżek funduszy gmin i powiatów w omawianym okresie ukształtowały się na poziomie o blisko 98% wyższym niż w poprzednim okresie prognozowania.

Dodatkowym znacznym źródłem przychodów z działalności Funduszu, pozwalającym finansować koszty działalności jego organów i biur, są przychody z tytułu odsetek od udzielanych pożyczek – średniorocznie 11.188 tys. zł (4 lata temu było 9.313 tys. zł – o 20,1% mniej) z niewielką tendencją wzrostową oraz odsetki od lokat bankowych – średniorocznie 8.626 tys. zł (4 lata temu było 2.709 tys. zł – o 218,4% mniej), w wysokości uzależnionej od aktualnie dostępnej nadwyżki wolnych środków.

Pozostałe przychody operacyjne – średniorocznie 2.872 tys. zł (4 lata temu było 1.667 tys. zł – o 72,3% mniej) są uzależnione głównie od bieżących możliwości odzyskania uprzednio zaktualizowanych

należności spornych oraz wielkości zrefundowanych kosztów obsługi programów współfinansowanych z NFOŚiGW w Warszawie.

III.1.3 Koszty

Podstawową formą finansowania przedsięwzięć związanych z szeroko rozumianą ochroną środowiska naturalnego w WFOŚiGW w Szczecinie są:

- dofinansowanie zwrotne w postaci pożyczek – średniorocznie 62.200 tys. zł (4 lata temu było 75.068 tys. zł – o 17,1% więcej), z niewielką tendencją spadkową spowodowaną głównie aktualnymi możliwościami zadłużania się gmin wiejskich i miejsko-wiejskich,
- dofinansowanie bezzwrotne, głównie w postaci dotacji bezpośrednich oraz przekazania środków dla PJB - średniorocznie 24.231 tys. zł (4 lata temu było 22.958 tys. zł – o 5,5% mniej); zauważyć należy, że przekazanie środków dla PJB w roku 2023 osiągnęło udział ponad 37% w dofinansowaniu dotacyjnym ogółem.

Tabela 3. Analiza wydatków i kosztów działalności Funduszu w latach 2021 – 2023

Zestawienie kosztów i wydatków (w tys. zł)			
LATA	2021	2022	2023
II. KOSZTY	35 613	43 282	58 056
1. Koszty statutowe, w tym:	19 211	23 521	34 344
a) dotacje i przekazanie środków dla PJB	17 179	21 401	33 182
b) dopłaty do oprocentowania i kapitału kredytów bankowych	309	220	403
c) umorzenia pożyczek	1 723	1 900	760
d) pozostałe (nagrody i inne wypłaty statutowe)	0	0	0
2. Koszty własne działalności organów i biur	16 199	19 049	23 507
3. Koszty finansowe (odpisy na należności) i pozostałe koszty	203	712	205
<i>II a. Wydatki na wypłaty pożyczek</i>	<i>62 181</i>	<i>70 245</i>	<i>54 176</i>

Umorzenia udzielonych pożyczek – średniorocznie 1.461 tys. zł oraz pozostałe wypłaty statutowe utrzymują się na stabilnym poziomie, wykazując znaczne obniżenie w stosunku do poprzedniego kresu programowania (68,5% mniej), a tym samym tendencję malejącego udziału w wydatkach bezzwrotnych ogółem.

Koszty własne działalności organów i biur Funduszu – średniorocznie 19.585 tys. zł (4 lata temu było 13.396 tys. zł – o 46,2% mniej) oraz pozostałe koszty finansowe i operacyjne – średniorocznie 373 tys. zł (4 lata temu było 567 tys. zł – ponad 34,1% więcej) wykazują tendencję wzrostową.

III.1.4 Finansowanie ochrony środowiska

Realizacja zadań statutowych w latach 2025 – 2028, podobnie jak w okresie poprzednim, będzie opierała się głównie na podstawowych instrumentach finansowych regulowanych ustawowo:

Pożyczki – nadal pozostaną podstawowym narzędziem finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Są instrumentem zwrotnym, co wpływa na dalszy wzrost aktywów Funduszu i gwarantuje ciągłość finansowania zadań proekologicznych.

Dotacje – będą przeznaczane głównie na dofinansowanie projektów z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony przyrody, zapobiegania zagrożeniom oraz likwidacji skutków zagrożeń dla środowiska. W przypadku zadań szczególnie istotnych w regionie przewiduje się dofinansowanie dotacyjne również w projektach infrastrukturalnych i termomodernizacyjnych. Dotacje będą udzielane także na inne priorytety w przypadku braku zewnętrznych instrumentów wsparcia bezzwrotnego dla beneficjentów z naszego regionu.

Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym – instrument finansowy skierowany do sektora publicznego, głównie Państwowej Straży Pożarnej, Wojewody Zachodniopomorskiego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Policji.

Umorzenia – zaniechanie poboru części udzielonego dofinansowania (10%-30%), przy spełnieniu wszystkich warunków przez pożyczkobiorcę.

Wszystkie szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej (oprocentowanie, skala dofinansowania, zasady uruchamiania nowych instrumentów finansowych) są zawarte i co roku aktualizowane w dokumencie pn. „Zasady udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Szczecinie” uchwalanym przez Radę Nadzorczą.

III.2 Potencjał organizacyjny

III.2.1 Liczba zatrudnionych

Przez potencjał organizacyjny funduszy rozumie się zdolność funduszu do wdrażania programów krajowych i europejskich uwzględniając potencjał kadrowy.

W ostatnich latach, w związku z rosnącą liczbą obsługiwanych programów, podpisywanych umów, i wydatkowanych środków, rosną również koszty funkcjonowania biura funduszu oraz zatrudnienie.

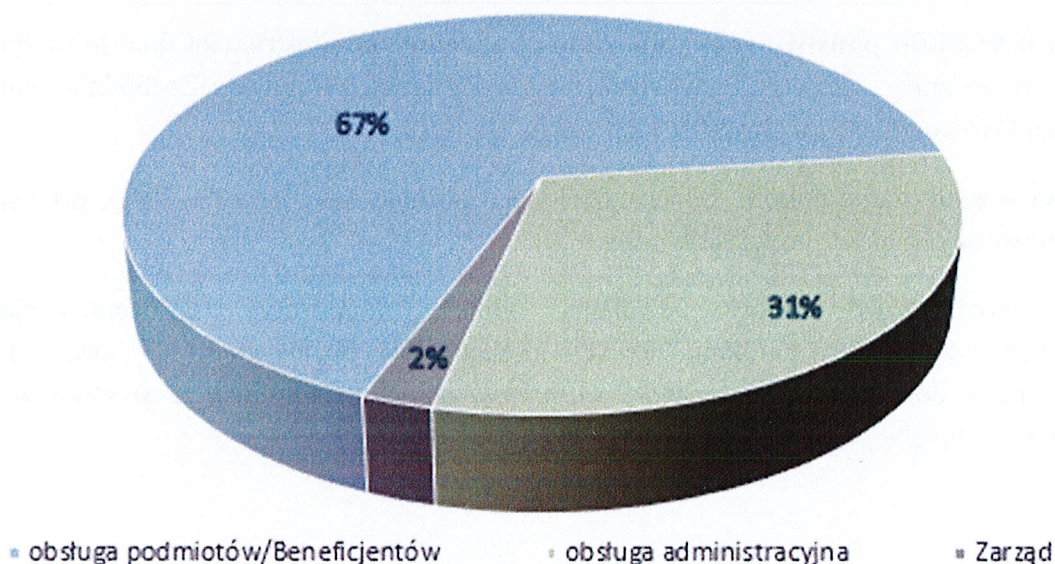
Na koniec 2023 roku w wojewódzkim funduszu było zatrudnionych 85 osób, a koszty funkcjonowania wyniosły 23,5 mln zł, w tym koszty wynagrodzenia to 18,7 mln. Obserwowany w ostatnich latach zarówno wzrost zatrudnienia, jak i kosztów funkcjonowania związany jest z przejmowaniem przez fundusz kolejnych programów takich jak Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Krajowy Plan Odbudowy. Ponadto Fundusz realizował bardzo zasobochłonne programy skierowane do osób fizycznych takie jak: Moja Woda, Wapnowanie, Agroenergia oraz flagowy program Czyste Powietrze.

III.2.2 Struktura zatrudnienia

Struktura organizacyjna WFOŚiGW w Szczecinie zakłada jeden organizm zarządzany przez dwuosobowy Zarząd pod nadzorem pięcioosobowej Rady Nadzorczej, a każda z lokalizacji służy jedynie usprawnieniu dostępu do usług oferowanych przez Fundusz – żadne z biur ani punktów obsługi nie stanowi wyodrębnionej struktury organizacyjnej, a co za tym idzie nie jest finansowane ani rozliczane jako odrębny oddział lub zakład.

Struktura zatrudnienia wg organizacji pracy przedstawia się następująco:

1. Obsługa podmiotów/beneficjentów: 57 osób,
2. Obsługa administracyjna: 26 osób
3. Zarząd: 2 osoby.

Rysunek 1 Struktura zatrudnienia WFOŚiGW w Szczecinie na koniec 2023 r.

III.2.3 Zakres realizowanych działań

W ostatnich latach rozwinęła się współpraca pomiędzy NFOŚiGW i WFOŚiGW w Szczecinie w zakresie wdrażania programów, w których NFOŚiGW udostępniła środki na realizację określonych zadań. Poniżej przedstawiono zestawienie wdrażanych programów, dla których źródłem finansowania były przede wszystkim środki NFOŚiGW, a wdrażającym Fundusz w Szczecinie.

W ramach umów udostępnienia środków realizowane były następujące programy:

I. Program Czyste Powietrze

We wrześniu 2018 r. Narodowy Fundusz i wojewódzkie Fundusze uruchomiły największy w swojej historii wspólny Program Priorytetowy Czyste Powietrze, mający na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Zakłada się, że budżet programu na lata 2018 – 2029, obejmujący zarówno środki krajowe (Narodowy Fundusz, wojewódzkie fundusze oraz środki budżetu państwa), jak i zagraniczne w łącznej wysokości 103 mld złotych, pozwoli na realizację

działań inwestycyjnych w ponad 3 mln budynków. Nabór wniosków o dofinansowanie rozpoczął się 19 września 2018 r. Wnioski są składane w WFOŚiGW właściwych dla miejsca położenia nieruchomości objętej wnioskiem o dofinansowanie. Główny ciężar realizacji zadań, związanych z Programem Czyste Powietrze, spoczywa na Funduszach. To one przyjmują i rozpatrują złożone do nich wnioski o dofinansowanie, podpisują z Beneficjentami umowy o dofinansowanie, prowadzą rozliczenia finansowe realizowanych projektów, kontrole na miejscu i sprawozdawczość. Fundusze prowadzą również działania informacyjne i promocyjne związane z Programem. Działania takie prowadzone są wspólnie z Ministerstwem Klimatu oraz NFOŚiGW. Program oferuje dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy. Zakres dofinansowania to przede wszystkim: wymiana przestarzałych źródeł ciepła na paliwa stałe (głównie kotły węglowe) na bardziej przyjazne środowisku źródła takie jak pompy ciepła, kotły kondensacyjne gazowe lub olejowe, węzeł cieplny, ogrzewanie elektryczne, również ściśle określone niektóre rodzaje kotłów na paliwo stałe (węgiel, biomasa). Ponadto możliwe jest przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych budynku (ocieplenie przegród budowlanych i wymiana stolarki okiennej i drzwiowej).

W celu zwiększenia dostępności do Programu „Czyste Powietrze” oraz umożliwienia jak największej liczbie osób skorzystania z dofinansowania, podjęta została decyzja o współpracy z samorządami. W wyniku tego w 2021 roku w województwie zachodniopomorskim, spośród wszystkich 113 leżących na naszym obszarze, 103 gminy (91%) podpisało porozumienie, w ramach którego propagują Program, udzielają wszelkich informacji oraz pomagają przy składaniu wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność.

W ramach zacieśnienia współpracy aż 80 gmin (70% wszystkich gmin) podpisało aneks do Porozumienia na utworzenie i prowadzenie na swym terenie punktu konsultacyjno – informacyjnego. W 2023 roku, po zakończeniu drugiego roku funkcjonowania gminnych punktów, gminom kolejny raz została przedstawiona propozycja dalszego ich prowadzenia na dotychczasowych zasadach rozszerzonych o nowe zachęty. Zaproszono też do współpracy gminy, które dotychczas punktów takowych nie prowadziły. Decyzję o utworzeniu punktu na swym terenie podjęła 1 gmina, natomiast 78 gmin nadal kontynuuje współpracę.

Dzięki tej współpracy mieszkańcy mogą skorzystać z bezpośredniej pomocy pracowników punktu przy wyborze źródła ogrzewania, sposobu termomodernizacji, oceny budynku pod kątem możliwości skorzystania z Programu, a co najważniejsze – mogą liczyć na pomoc przy złożeniu wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność. Ma to bezpośrednie przełożenie na dostępność do Programu wszystkich zainteresowanych osób.

II. Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych.

Wspólnie zaangażowanie środków NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w Szczecinie w ramach części 1) Programu w latach 2021-2023 umożliwiło udzielnie znacznie szerszego wsparcia finansowego (co należy uznać za zaletę) na zakup wyposażenia zarówno dla jednostek OSP. W wymienionym okresie w ramach zawartych 43 umów dotacji przekazano dofinansowanie w kwocie niemal 16 mln zł. W wyniku zrealizowanych umów uzyskano efekt ekologiczny w postaci: zwiększenie stanu bezpieczeństwa oraz sprawniejsze prowadzenie akcji ratowniczych, ograniczenie zasięgu negatywnego oddziaływania na środowisko w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń i strat z nimi związanych.

Natomiast w części 2) Programu zawartych zostało 313 umów dotacji w ramach których przekazano dla OSP dofinansowanie w kwocie ponad 5 mln. zł co przyniosło następujące wyniki, w tym efekty rzeczowe w postaci dokonania zakupu wyposażenia osobiste ochronne strażaka, sprzętu łączności, sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej oraz uzyskany został efekt ekologiczny w postaci: zwiększenie stanu bezpieczeństwa oraz sprawniejsze prowadzenie akcji ratowniczych poprzez doposażenie OSP w sprzęt ratowniczy i ochrony osobistej strażaków.

III. Budownictwo Energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie.

Celem programu, który w założeniu miał przyczynić się do termomodernizacji i poprawy efektywności energetycznej obiektów sakralnych w ramach 12 przekazanych wniosków do realizacji przez NFOŚiGW. Dla 4 zostały zawarte umowy z WFOŚiGW w Szczecinie.

IV. Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest.

Celem „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” realizowanego przy współpracy z NFOŚiGW i gminami stworzenie skutecznego mechanizmu usuwania wyrobów zawierających azbest. Wieloletnie doświadczenia wskazały, że rola koordynatora działań jaką przyjęły na siebie jednostki samorządu terytorialnego (wybór wykonawcy, koordynacja prac związanych z usunięciem i utylizacją ww. wyrobów) pozwalała na sprawną realizację zaplanowanych zadań.

W okresie 2021-2023 w ramach zawartych 212 umów dotacji na łączną kwotę dofinansowania 3.188.807,87 zł wyniki to: efekty rzeczowe oraz ekologiczne w postaci 8.889,67 Mg unieszkodliwionych wyrobów azbestowych.

V. Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.

Od 2019 roku WFOŚiGW w Szczecinie wspólnie z NFOŚiGW realizował program pn.: „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”. Realizacja programu opierała się o zawarte z Krajową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Warszawie porozumienie oraz zawartą z NFOŚiGW umową udostępnienia środków. Efektem realizacji Programu jest złożenie przez rolników 2259 wniosków o dofinansowanie, gdzie łączna powierzchnia zregenerowanych gleb to 21 103 ha łączna masa zastosowanego czystego składnika CaO lub CaO+MgO to 59.060 Mg.

VI. Program „Moja Woda”.

Wspólne finansowanie i realizacji programu umożliwiło dofinansowanie inwestycji w postaci otrzymania dotacji na zwiększeniu retencji wody oraz zwiększenie świadomości potrzeby retencjonowania wód opadowych.

Po 4 latach realizacji programu przez WFOŚiGW w Szczecinie można stwierdzić, że Program cieszył się dużym zainteresowaniem, łącznie zawartych zostało 2562 umowy. W pierwszej edycji programu z 2020 roku wypłacono 485 dotacji na łączną kwotę dofinansowania 2.171.377 zł, w drugiej edycji programu z 2021 roku wypłacono 524 dotacje na łączną kwotę dofinansowania 2.443.088,25 zł. W 2022 roku program nie został wznowiony. Natomiast III edycję Programu wznowiono od 03.08.2023 r. Alokacja środków w III naborze Programu Moja Woda dla województwa zachodniopomorskiego wyniosła 9.100.000,00 zł. W naborze zostało złożonych 1.079 wniosków na kwotę 6.081.936,80 zł, finalnie podpisano 1044 umowy na kwotę 4.822.007,64 zł.

VII. Program Ciepłe Mieszkanie.

Fundusz z dniem 21 lipca 2022 r. uruchomił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „*Ciepłe Mieszkanie*”, realizowanego we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. W związku ze zmianą programu w dniu 29 września 2023 r. uruchomiono II nabór wniosków.

Program realizowany w formie dotacji skierowany jest do gmin, które w ramach Programu mogą uzyskać dotację ze środków udostępnionych WFOŚiGW przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a następnie udzielić dotacji beneficjentom końcowym tj. osobom fizycznym posiadającym tytuł prawny wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym znajdującym się na terenie gminy, realizującym przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania. Główną zmianą programu w ramach II naboru było wprowadzenie nowych beneficjentów końcowych – wspólnot mieszkaniowych (od 3 do 7 lokali) oraz najemców lokali komunalnych z mieszkaniowego zasobu gmin.

VIII. Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej

W odpowiedzi na konieczność podnoszenia poziomu świadomości ekologicznej, upowszechniania wiedzy i aktywizacji społecznej w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonej gospodarki wodnej na poziomie lokalnym i regionalnym (w tym w szczególności: przeciwdziałania emisjom, odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu), NFOŚiGW przygotował Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, który jest wdrażany wspólnie z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W ramach części 1) Programu Fundusz zawarł 23 umowy dotacji na łączną kwotę wsparcia 2.986.587,59 zł. W ramach aneksowanej umowy udostępnienia środków przeprowadzono nabór wniosków i zawarto 40 umów w ramach części 2) programu, na wyposażenie Ekopracowani, udzielając dotacji w wysokości 2.367.820,34 zł.

IX. Program Agroenergia.

Z dniem 1 października 2021 r. uruchomiono nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „*Agroenergia*”. Część 1) „*Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii*”, realizowanego we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. Program realizowany będzie do 2027 roku. Beneficjentem końcowym programu są:

- a) osoby fizyczne będące właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadząca osobiście gospodarstwo rolne.
- b) osoby prawne będące właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadząca działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych.

X. Wspólne z innymi wojewódzkimi funduszami realizacje zadań.

W ramach współpracy pomiędzy wojewódzkimi funduszami WFOŚiGW w Szczecinie uczestniczy w realizacji Programu pn. „Odbudowa ekosystemu i różnorodności biologicznej rzeki Odry” na lata 2023-2025. Celem programu jest wybór i dofinansowanie zadań dotyczących wsparcia odbudowy ekosystemu rzeki Odry m.in. poprzez zarybianie oraz inne systemowe działania dotyczące odbudowy ekosystemu i różnorodności biologicznej rzeki Odry, które przyczyniają się do lepszego zarządzania żywymi zasobami rzeki oraz lepszej ich ochrony.

Zaplanowana alokacja środków dotacyjnych na realizację projektów zakresu „Odbudowa ekosystemu i różnorodności biologicznej rzeki Odry” na lata 2023-2025 wynosi 3.000.000,00 zł.

III.3 Analiza wdrożenia obecnie obowiązującej Strategii działania**II.3.1 Uzyskane efekty środowiskowe**

Wypełniając wskazane w ustawie Prawo Ochrony Środowiska zadania, Fundusz realizuje projekty, których celem jest osiągnięcie określonych i zdefiniowanych efektów środowiskowych (ekologicznych). W tym celu wydatkowane były głównie środki własne jak również środki NFOŚiGW uzyskane w ramach mechanizmu udostępnienia środków. W latach 2021-2023 Fundusz realizując umowy udostępnienia środków osiągał także efekty środowiskowe wspólnie z innymi funduszami. Tabele 4 i 5 prezentują wybrane efekty osiągnięte w latach 2021-2023.

Tabela 4. Wybrane wartości efektów ekologicznych uzyskane w ramach programów finansowanych ze środków własnych Funduszu.

Efekt ekologiczny	Wykonanie 2021	Wykonanie 2022	Wykonanie 2023	łącznie lata 2021-2023
Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych (ekwiwalent CO ₂ Mg/rok)	7205,91	12189,95	9967,27	29363,13
Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych (MWh/rok)	7134,68	7029,28	11771,07	25935,03
Zwiększenie masy odpadów poddanych recyklingowi lub innym procesom odzysku (Mg/rok)	358,59	146,2	700	1204,79
Liczba przedsięwzięć których celem było ograniczenie niekorzystnego wpływu gatunków inwazyjnych (szt.)	20	12	15	47
Liczba przedsięwzięć których celem było wykonanie działań ochronnych bądź opracowano programy ochrony gatunków zagrożonych (szt.)	2	6	5	13
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (RLM)	846	3744	4056	8646

Tabela 5. Wybrane wartości efektów ekologicznych uzyskane w ramach programów finansowanych ze środki udostępnionych przez NFOŚiGW.

Efekt środowiskowy	Wykonanie 2021	Wykonanie 2022	Wykonanie 2023	Łącznie lata 2021-2023
Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych (ekwiwalent CO2 Mg/rok)	12678,4	19704,95	11724,46	44107,81
Oszczędność energii końcowej (MWh/rok)	604,28	705,36	5402,5	6712,14
Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych (MWh/rok)	108,77	491,6	225,9	826,27
Zmniejszenie emisji pyłu PM10 (Mg/rok)	38,54	55,8	27,03	121,37
Zmniejszenie emisji benzo(a)pirenu (Mg/rok)	0,04	0,07	0,03	0,14
Ilość zaoszczędzonej wody (Mg/rok)	77687,55	62132	5503	145322,55

Efekty realizacji przedsięwzięć ekologicznych wspieranych przez Fundusz są na bieżąco ewidencjonowane zarówno w zakresie efektu rzeczowego, jak i ekologicznego. Wskaźniki prezentowane są każdego roku w sprawozdaniu z działalności za dany rok, w tym w szczególności w zakresie:

- wielkości produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
- liczby dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków,
- ilości ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla,
- ilości zaoszczędzonej wody, • ograniczenia masy składowanych odpadów.

Uzyskanie ww. efektów środowiskowych możliwe jest poprzez ogłaszane nabory wniosków, doradztwo oraz udzielanie dofinansowania na działania przyczyniające się do ich realizacji.

W tabeli 6 przedstawiono osiągnięte efekty realizacji wspólnego dla funduszy programu „Czyste Powietrze” w latach 2021-2023, które są możliwe dzięki systematycznie wypłaconym środkom, które trafiają do beneficjentów. Największy wspólnie realizowany program rządowy, jego budżet i osiągnięte efekty ekologiczne są możliwe dzięki środkom własnym Fundusz środkom udostępnionych przez NFOŚiGW, ale także innych instrumentów wykorzystywanych na ten cel, takich jak ulga termomodernizacyjna.

Tabela 6. Osiągnięte efekty środowiskowe, wynikające z realizacji programu „Czyste Powietrze” w latach 2021-2023

Nazwa wskaźnika	2021	2022	2023	Razem
Liczba budynków o poprawionej efektywności energetycznej (szt.)	1 485	2 364	1 125	4 974
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła (szt.)	1 378	2 215	1 032	4 625
Liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach nowo budowanych (szt.)	34	8	2	44
Ograniczenie zużycia energii końcowej (MWh/rok)	27 544	43 847	20 866	92 257
Ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10) (Mg/rok)	33,46	53,20	25,31	112
Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu (Mg/rok)	0,04	0,07	0,03	0
Ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)	11 766	18 885	9 071	39 722

III.3.3 Wsparcie inwestycji proekologicznych poprzez system doradztwa energetycznego

WFOŚiGW w Szczecinie latach 2015-2023 realizował Projekt Doradztwa Energetycznego (PDE) pod nazwą „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”, który był finansowany ze środków POIiŚ 2014-2020. Projekt prowadził Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), jako partner wiodący natomiast WFOŚiGW w Szczecinie był jednym z 16 partnerów regionalnych.

Zapotrzebowanie na oferowane doradztwo okazało się bardzo duże. Doradcy Energetyczni nawiązali kontakt z podmiotami z różnych grup odbiorców w województwie udzielając konsultacji, przeprowadzając liczne szkolenia, spotkania, konferencje oraz dokonując weryfikacji Planów Gospodarki Niskoemisyjnej na potrzeby JST.

Tabela 7. Wskaźniki zrealizowane przez PDE w latach 2015-2023

Wskaźniki zrealizowane przez PDE w latach 2015 – 2023				
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wyznaczono	Osiągnięto	Procentowa realizacja
Liczba udzielonych konsultacji	szt.	2744	5277	192%
Liczba wspartych inwestycji	szt.	52	118	227%
Liczba zweryfikowanych PGN	szt.	66	103	156%

Realizacja Projektu Doradztwa Energetycznego pokazała również, jak ważne jest budowanie kompetencji na poziomie lokalnym. Ogromne zainteresowanie Projektem i jego pozytywny odbiór wskazały na konieczność jego kontynuacji, opartej na dotychczasowym doświadczeniu, przy uwzględnieniu jednoczesnego rozszerzenia zakresu projektu o aktualne potrzeby i wyzwania związane z koniecznością transformacji do zmian klimatu.

Kontynuacja Projektu Doradztwa Energetycznego (PDE2.0) wpisana jest do Programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027” (FEnIKS), Priorytet I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności, którego Cel szczegółowy 2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych. PDE2.0 na terenie całego kraju realizowany będzie w latach 2024-2029.

Projekt zostanie rozszerzony o komponent klimatyczny, a usługi doradcze będą świadczone przez doradców klimatyczno-energetycznych zgodnie z wyznaczonymi wskaźnikami dla województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 8. Zestawienie wskaźników do realizacji przez PDE 2.0 w latach 2024 – 2029

Zestawienie wskaźników do realizacji przez PDE 2.0 w latach 2024 – 2029		
Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wyznaczono
Konsultacje	szt.	2697
Porady	szt.	4059
Inwestycje	szt.	123
Audycje telewizyjne, radiowe internetowe	szt.	12
Publikacje	szt.	12
Zorganizowane konferencje	szt.	12
Działania edukacyjno-szkoleniowe	szt.	24
Udział w imprezach masowych	szt.	16
Kampanie informacyjno-edukacyjne	szt.	2

W ramach struktury WFOŚiGW w Szczecinie do realizacji przedmiotowego projektu w roku 2024 wyodrębniono zespół pracowników spełniających wymogi zawarte w wytycznych zatrudnienia PDE2.0. Zespół został wyposażony w narzędzia umożliwiające koordynację działań oraz monitorowania wykonania nałożonych przez partnera wiodącego (NFOŚiGW) wskaźników w okresie kwalifikowania wydatków.

III.4 Analiza SWOT Funduszu

Analizę SWOT przeprowadzono uwzględniając potencjał własny Funduszu w postaci obowiązującej struktury organizacyjnej, zaplecza kadrowego i doświadczenia pracowników, a także dotychczas zrealizowanych działań. Uwzględniono bieżące uwarunkowania społeczne, trendy gospodarcze oraz

otoczenie legislacyjne i bieżącą politykę Państwa w zakresie ochrony środowiska i priorytety inwestycyjne w tym obszarze. Poniżej przedstawiono analizę SWOT Funduszu:

Tabela 9. Analiza SWOT Funduszu

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Pozycja stabilnej i rozpoznawalnej w województwie instytucji finansującej inwestycje z zakresu ochrony środowiska; • Zgromadzony i wypracowany przez lata potencjał organizacyjny i kadrowy (zespół doświadczonych, i profesjonalnych specjalistów techniczno - branżowych i finansowych); • Wiarygodność finansowa i stabilność potencjału finansowego gwarantowanego ustawowo; • Wieloletnie doświadczenie we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz w finansowaniu podmiotów o różnych formach organizacyjno-prawnych; • Doświadczenie we wdrażaniu programów finansowania zadań ze środków wspólnotowych; • Bardzo dobra znajomość uwarunkowań regionalnych zarówno w zakresie zrealizowanych inwestycji na rzecz poprawy stanu środowiska jak i wciąż występujących potrzeb; • Potencjał rozwojowy związany z transgranicznym i nadmorskim położeniem; • Elastyczne reagowanie na potrzeby beneficjentów; • Różnorodność stosowanych zasad i form dofinansowania, możliwość ich dostosowania do potrzeb beneficjentów; • Stosowanie zwrotnych form dofinansowania, co powoduje stabilność kapitału; • Kierowanie się interesem publicznym i środowiskowym.	• Ograniczone możliwości dofinansowywania w formie dotacyjnej; • Niejednolity w skali kraju system ewidencjonowania i raportowania efektów ekologicznych wymagający częstego generowania zestawień na potrzeby Ministerstwa Klimatu i Środowiska lub NFOSiGW; • Brak integracji systemu informatycznego ułatwiającego wzajemne rozliczanie i kontrolę przedsięwzięć w ramach systemu Funduszy; • Niski poziom wykorzystania cyfrowych narzędzi obsługi wnioskodawców.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Utrzymanie konkurencyjności i atrakcyjnych formy udzielanego finansowania; • Duże potrzeby inwestycyjne związane z implementacją wspólnotowych aktów prawnych w obszarach środowiskowych; • Aktywna współpraca z NFOŚiGW oraz pozostałymi wojewódzkimi funduszami; • Opracowanie i wdrażanie programów finansowania inwestycji proekologicznych kierowanych do osób fizycznych; • Wykorzystanie mechanizmów Zielonego Ładu w kierunku zwiększenia finansowania odmowy klimatu, • Realizacja programu doradztwa energetycznego;	• Zmniejszenie możliwości zaciągania zobowiązań szczególnie przez gminy wiejskie, z uwagi na ich kondycję finansową; • Sytuacja geopolityczna • Zmniejszenie strumienia środków pomocowych napływających do regionu; • Pogłębiające się dysproporcje pomiędzy powierzonymi jst zadaniami publicznymi a ich finansowaniem z budżetu państwa i związane z tym niewystarczające możliwości absorpcyjne w zakresie wykorzystania instrumentów wsparcia; • Wpływ dekonjunktury na obniżenie gotowości beneficjentów/przedsiębiorców do podejmowania ryzyka realizacji nowych inwestycji.

- Nowe obszary rozwoju gospodarczego – innowacje, rozwój nowych technologii;
- Wzrost aktywności inwestorów zewnętrznych, w szczególności średnich i dużych podmiotów gospodarczych;
- Koncentracja działań w obszarach specjalizacji regionalnych, w szczególności na niebieskiej i zielonej gospodarce;
- Rozwój sieciowania przedsiębiorców i inicjatyw klastrowych,
- Zwiększająca się aktywność samorządów terytorialnych, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw mająca na celu ochronę środowiska.

IV. Strategia działania WFOŚiGW w Szczecinie na lata 2025-2028

IV.1 Wizja, Misja, Cel strategiczny

Określając **wizję, misję i cel strategiczny** Strategia tworzy ogólne ramy działania wskazując na najistotniejsze z ich punktu widzenia cele działalności (**merytoryczne cele środowiskowe** oraz **horyzontalne cele środowiskowe**), regulując i wskazując obszary niezbędnej współpracy (**priorytety współpracy**) dla zachowania spójności i ukierunkowania działania całego systemu funduszy.

Wizja

Nowoczesny, elastyczny, kompetentny, sprawny i efektywny system wspierania działań na rzecz środowiska, neutralności klimatycznej i zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska

Misja

Skutecznie wspieramy działania na rzecz środowiska i transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju

Cel strategiczny

Celem generalnym Funduszu jest wspieranie poprawy stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne dofinansowywanie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku oraz działania na rzecz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej przy pełnym oraz zgodnym z zasadami zrównoważonego rozwoju wykorzystaniu środków krajowych i innych środków zagranicznych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną

Strategia identyfikuje w ramach celów środowiskowych następujące merytoryczne i horyzontalne cele środowiskowe:

Cele merytoryczne odwołują się i ostatecznie zależą od właściwych dla nich dokumentów strategicznych i mogą podlegać modyfikacji w wyniku wprowadzania i aktualizacji odpowiednich strategii, polityk i programów środowiskowych na poziomie regionalnym i krajowym.

Celami horyzontalnymi Funduszu urealnionymi w każdym z tematycznych celów środowiskowych Strategii będą:

- poprawa stanu środowiska poprzez wsparcie realizacji zobowiązań środowiskowych, w szczególności wynikających z prawa Unii Europejskiej;
- pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną;
- wdrażanie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii, gospodarki o obiegu zamkniętym (w tym ocen cyklu życia – ang. LCA), niskoemisyjności gospodarki oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy, rozwoju nowych technik i technologii służących między innymi racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi, zapobiegania powstawaniu lub ograniczenie emisji do środowiska;
- kształtowanie i wzmacnianie świadomości ekologicznej społeczeństwa, dzięki zwiększaniu poziomu kompetencji ekologicznych (tj. wiedzy o środowisku, praktycznych umiejętności oraz proekologicznej motywacji do zmiany postaw i codziennych zachowań).

IV.2 Priorytety środowiskowe (dziedzinowe i horyzontalne)

Dziedzinowe priorytety środowiskowe, jakie będą realizowane w latach 2025-2028 wpisują się zasadniczo w realizację polityki państwa w zakresie ograniczania zmian klimatu i emisji zanieczyszczeń. Ważnymi celami w tym zakresie są transformacja energetyczna w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ), neutralnej klimatycznie (w tym wzrost wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, wzrost efektywności energetycznej zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim” (EE1st) oraz zasadą „najlepszych dostępnych technologii (BAT), walka z zanieczyszczeniem powietrza (w tym niską emisją), poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego poprzez łagodzenie zmian klimatu, zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. Bardzo ważne są także pozostałe priorytety, jak gospodarka wodno-ściekowa, gospodarowanie odpadami i ochrona różnorodności biologicznej oraz zachowania funkcji ekosystemów.

Realizacja powyższych celów związana jest także z horyzontalnymi celami środowiskowymi, których wykonanie wpłynie na osiągnięcie dziedzinowych celów środowiskowych. Do nich zaliczono edukację ekologiczną, innowacje i adaptację do zmian klimatu. Ukierunkowanie części aktywności Funduszu w tym zakresie spowoduje wzrost uzyskiwanych wartości efektów ekologicznych m.in. na skutek zmian zachowania i świadomości obywateli. Koordynacja wspólnych z innymi funduszami działań na poziomie organizacyjnym powinna skutkować wzrostem synergii i obniżeniem kosztów wdrażania. Poniżej przedstawiono główne priorytety działań WFOŚiGW w Szczecinie w latach 2025-2028 nawiązujące z przyjętej przez fundusze? strategii działań.

Wskazane zostały priorytety środowiskowe i związane z nimi kluczowe cele i kierunki wsparcia:

Priorytet: Adaptacja do zmian klimatu i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.

Zmiany klimatyczne są zjawiskiem postępującym w sposób bardzo szybki i zaczynają być widoczne w życiu codziennym. Obserwacje i pomiary elementów klimatu potwierdzają, że występujące corocznie anomalie pogodowe powodują ogromne skutki środowiskowe i ekonomiczne. Zjawiska takie jak długotrwały brak opadów, susza, silne wiatry czy też gwałtowne opady deszczu odbijają się negatywnie na różnych dziedzinach gospodarki. Gałęzią która w szczególności narażona jest na takie warunki klimatyczne jest rolnictwo.

Coraz częściej występująca susza jest również przyczyną wielu pożarów. Zwiększające się prawdopodobieństwo wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych spowoduje znaczne zmiany w jakości i dostępności zasobów wodnych, co wpłynie na wiele sektorów gospodarki, w tym na produkcję żywności (zależne od nawadniania). Istnieje zatem potrzeba działań w celu poprawy skuteczności zaopatrzenia w wodę m.in. w rolnictwie, gospodarstwach domowych i budynkach, minimalizacji potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, zwiększenia możliwości magazynowania wody, zwiększenia retencji wodnej, prowadzenia inwestycji na rzecz mniejszego zużycia wody np. w przemyśle i racjonalnego jej wykorzystania. W zakresie przeciwdziałania skutkom niekorzystnych zmian klimatu jest wspieranie jednostek straży pożarnej w postaci finansowania i współfinansowania zakupu pojazdów oraz sprzętu wchodzącego w zasoby PSP i OSP. Dysponowanie przez te jednostki sprzętem odpowiedniej jakości wpłynie na poprawę bezpieczeństwa oraz zagwarantuje sprawne przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z niekorzystnych zjawisk naturalnych.

Kluczowymi celami oraz planowanymi działaniami służącymi adaptacji do zmian klimatu i zabezpieczeniu przed powodzią i suszami oraz rozwijaniu sprawnego systemu szybkiego reagowania na klęski żywiołowe są:

- **Podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych (powódź, susza) oraz poważnych awarii** - ukierunkowanie na ochronę zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, w tym ochronę dóbr materialnych, zapobieganie suszy i retencjonowaniu wody oraz zagospodarowanie wód opadowych poprzez m.in. budowę, przebudowę i remont obiektów hydrotechnicznych, obiektów infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, naturalnej retencji wód opadowych i spowolnienia ich spływu;
- **Usprawnienie usuwania skutków zagrożeń naturalnych**, w tym rozpoznawanie zagrożeń, usuwanie ich skutków oraz wzmocnienie systemu ochrony ludności i środowiska naturalnego;
- **Wzmocnienie wybranych elementów zarządzania środowiskiem, w tym monitoringu środowiska**, polegające m.in. na rozwoju systemu monitoringu środowiska oraz pomiaru, oceny i prognozowania stanu środowiska (gromadzenie i przetwarzanie danych oraz informowanie o środowisku).

Kierunki wsparcia w zakresie adaptacji do zmian klimatu i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi będą następujące:

- opracowywanie planów służących gospodarowaniu wodami, planów zarządzania ryzykiem powodziowym, planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz tworzenie i utrzymanie katastru wodnego,
- wspomaganie realizacji zadań w zakresie rozpoznawania, bilansowania i ochrony wód podziemnych w celu ich racjonalnego wykorzystania przez społeczeństwo i gospodarkę,

- inicjowanie i wspieranie działań inwestycyjnych, których wynikiem będzie poprawa jakości wód przeznaczonych do spożycia,
- realizacja działań zmierzających do obniżenia zagrożenia powodziowego wynikających z wdrażania Dyrektywy 2007/60/WE w sprawie oceny i zarządzania ryzykiem powodziowym:
 - realizacja programu małej retencji województwa zachodniopomorskiego,
 - realizacja programu ochrony przeciwpowodziowej w województwie zachodniopomorskim,
 - przebudowa, rozbudowa, budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych,
 - edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości dążenia do ochrony stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Priorytet: Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii, ochrona przed hałasem.

Fundusz aktywnie zaangażowany jest w kroki podejmowane w celu poprawy sytuacji związanej z jakością powietrza. Głównym celem jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji określonych w Dyrektywie 2008/50WE oraz Dyrektywie 2004/107/WE.

Ważnym problemem jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim jest przekroczenie dopuszczalnych norm dla pyłu drobnego PM 10 i PM 2,5. Do obniżenia stężenia pyłu przyczyni się likwidacja tzw. niskiej emisji, która obejmuje emisję komunikacyjną, emisję pyłów i szkodliwych gazów pochodzących z lokalnych kotłowni węglowych i domowych kotłów grzewczych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób przy wykorzystaniu paliw niskiej jakości, w tym również odpadów. Działanie to może zostać osiągnięte poprzez wsparcie finansowe wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne, podłączanie budynków do sieci ciepłowniczej (ciepła systemowego), modernizację energetyczną budynków (publicznych, jednorodzinnych i wielorodzinnych), a także wspieranie produkcji ze źródeł odnawialnych.

Kluczowym celem działania będzie redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza takich jak: pyły, związki azotu i siarki (NO_x, SO₂) oraz tlenek węgla i benzo(a)piren; zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych; wzrost ilości wytworzonej energii ze źródeł odnawialnych oraz zmniejszenie zużycia energii pierwotnej. Wszystkie te działania będą realizowane ze szczególnym i efektywnym wykorzystaniem potencjału wynikającego z wdrażania Projektu Doradztwa Energetycznego.

Rozwijanie odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza w formule generacji rozproszonej oraz dążenie do nieustannego poprawiania efektywności energetycznej przyczyni się do efektywnego korzystania z zasobów środowiska oraz zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń. Jednym z ważniejszych celów Funduszu na najbliższe cztery lata będzie przygotowanie programu modernizacji energetycznej budynków przejętych po byłych gospodarstwach PGR. Zajmowane za zwyczaj przez ludzi niemających wykluczonych z trwającej transformacji energetycznej są znaczącym źródłem zanieczyszczeń powietrza.

Kierunki wsparcia w zakresie ochrony atmosfery będą skoncentrowane na :

- unikaniu, zapobieganiu lub ograniczaniu szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzi i środowisko jako całości, a także utrzymaniu jakości powietrza (również tam, gdzie jest ona aktualnie dobra),
- wspomaganie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- wspomaganie ekologicznych form transportu, w tym pojazdów z napędem elektrycznym i hybrydowym, stymulowanie nisko i zeroemisyjnego transportu publicznego (wymiana taboru w kierunku paliw gazowych i pojazdów elektrycznych oraz program wsparcia budowy infrastruktury do ładowania),

- obniżeniu emisji pyłu i substancji gazowych w zakładach posiadających pozwolenia zintegrowane,
- ograniczeniu a docelowo eliminacji, niskiej emisji ze źródeł komunalnych w miastach i terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej poprzez: m.in. wsparcie wymiany kotłów węglowych w budynkach wielo i jednorodzinnych, sukcesywną budowę sieci gazowej, zastępowanie paliw wysokoemisyjnych paliwami ekologicznymi (paliwami niskoemisyjnymi), energią ze źródeł zbiorczych lub energią ze źródeł odnawialnych oraz promocję budownictwa energooszczędnego,
- edukacji ekologicznej w zakresie potrzeb i możliwości dążenia do ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu, m.in. poprzez oszczędność energii elektrycznej, promowanie stosowania niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł energii, biopaliw itp.

Priorytet: Ochrona czystości wód i gospodarka wodna.

Podstawowym działaniem w ramach poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest kontynuacja programów zgodnych z wymogami Dyrektywy 91/271/EWG w zakresie redukcji ładunku zanieczyszczeń, w tym związków biogenych (azot, fosfor) odprowadzanych do wód. W ramach działania realizowane będą zadania obejmujące budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury oczyszczania ścieków ujęte w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Stan jakości wód i stan zasobów wodnych przekłada się bezpośrednio na stan środowiska przyrodniczego, zdrowie mieszkańców oraz koszt dostępu do wody, rozumiany jako koszty jej uzdatniania do wymaganego poziomu czystości.

Dzięki polepszaniu infrastruktury w tym zakresie będzie można w sposób efektywny korzystać z zasobów wodnych. Będzie miało to przełożenie na zaopatrzenie mieszkańców w wodę oraz poprawę ogólnego stanu wód w województwie zachodniopomorskim. Powinno się to także przełożyć na koszty eksploatacji wody czystej jak i odprowadzania ścieków. Częstsze wykorzystanie wody deszczowej w gospodarstwach domowych pozwoli na jej dłuższe zachowanie w obiegu, co stanowi cel także w priorytetowym działaniu adaptacji do zmian klimatu i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

Kluczowe cele do realizacji w zakresie ochrony czystości wód i gospodarki wodnej:

- poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- efektywne i oszczędne korzystanie z zasobów wodnych,
- redukcja zanieczyszczeń w ściekach,
- wdrażanie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi,
- unieszkodliwianie i zagospodarowanie osadów ściekowych,
- zapewnienie zaopatrzenia w wodę.

Kierunki wsparcia dotyczyć będą dofinansowania następujących działań:

- budowa i modernizacja zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
- wspomaganie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym:
 - realizacja inwestycji, zapisanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w zakresie budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacji zbiorczej w aglomeracjach o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) powyżej 2000 mieszkańców,
 - realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacji zbiorczej w aglomeracjach poniżej 2000 RLM uwzględnionych

- w Programie wyposażenia aglomeracji poniżej 2000 RLM w oczyszczalnię ścieków i systemy kanalizacji zbiorczej, w celu wypełnienia wymagań Dyrektywy 91/271/EWG,
- budowa lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych aglomeracjami,
- realizacja projektów w zakresie zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych, w tym w kierunku ich termicznego przekształcania,
 - edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości dążenia do ochrony stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
 - inicjowanie i wspieranie działań inwestycyjnych, których wynikiem będzie poprawa jakości wód przeznaczonych do spożycia,
 - wspomaganie działań związanych z ochroną i rekultywacją jezior.

Priorytet: Gospodarka odpadami, ochrona powierzchni ziemi i wdrażanie czystych technologii.

Kluczowym, i nadal aktualnym, wyzwaniem w gospodarce odpadami komunalnymi jest pełne wdrożenie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów (tzw. dyrektywa odpadowa). Wiąże się to z wprowadzeniem określonej w dyrektywie odpadowej hierarchii postępowania z odpadami tj. zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku (np. odzysk energii), a na samym końcu unieszkodliwianie odpadów w tym zagospodarowanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych. Gospodarka o obiegu zamkniętym oznacza dbałość o to, aby surowce funkcjonowały w gospodarce jak najdłużej przy jednoczesnym pełnym odzysku odpadów w skali lokalnej. Materiały oraz surowce powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być zredukowane do niezbędnego minimum. Idea ta uwzględnia wszystkie etapy cyklu życia produktu, zaczynając od jego projektowania, poprzez produkcję, konsumpcję, zbieranie odpadów, aż do ich zagospodarowania.

W gospodarce o obiegu zamkniętym istotne jest to, żeby odpady – jeżeli już powstaną – były traktowane jako surowce wtórne. Takie podejście do gospodarki o obiegu zamkniętym sprzyja zwiększeniu innowacyjności przedsiębiorców oraz podniesieniu ich konkurencyjności. Z tego względu Fundusz wspierać będzie działania związane z wdrażaniem gospodarki cyrkularnej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Podstawowym kierunkiem działania Funduszu w zakresie gospodarki odpadami jest wspieranie działań służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, odzyskiwaniu surowców i ponownemu wykorzystaniu odpadów, bezpiecznemu dla środowiska ich unieszkodliwianiu.

Kierunki wsparcia w zakresie ochrony i zrównoważonego gospodarowania odpadami obejmą następujące zadania:

- przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami,
- przedsięwzięcia związane z ochroną powierzchni ziemi,
- działania z zakresu zagospodarowania odpadów nielegalnie przemieszczonych oraz wspomaganie realizacji zadań przeciwdziałających nielegalnemu przemieszczaniu odpadów,
- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców regionu, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów,
- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości

odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy,

- tworzenie Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi i prowadzenie przez gminy wspólnych systemowych i kompleksowych rozwiązań w gospodarce odpadami komunalnymi,
- edukacja ekologiczna w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, wprowadzania selektywnej zbiórki odpadów, ich recyklingu.

Planowane działania w tym zakresie obejmują wspieranie:

- minimalizacji składowanych odpadów dotyczyć będzie stopniowego przechodzenia z systemu polegającego na składowaniu odpadów na system wspierający przetworzenie, odzysk surowców oraz energetyczne ich wykorzystanie,
- rozwoju infrastruktury technicznej i logistycznej w zakresie stworzenia możliwości naprawy wymiany rzeczy używanych oraz wspieranie wdrażania optymalnych systemów selektywnego zbierania odpadów oraz efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku odpadów,
- modernizacji infrastruktury służącej przygotowaniu odpadów komunalnych do recyklingu, w tym doskonaleniu technologii recyklingu oraz odzysku energii zawartej w odpadach oraz komunalnych osadach ściekowych w procesach termicznego i biochemicznego przekształcania,
- budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji służących do recyklingu,
- budowy instalacji przekształcania odpadów innych niż komunalne, w tym wytworzonych z odpadów komunalnych i osadów ściekowych, powiązanych z sieciami elektroenergetycznymi i ciepłowniczymi służących pozyskiwaniu ciepła,
- rekultywacji terenów zdegradowanych,
- rozwiązań z obszaru gospodarki o obiegu zamkniętym, wspieranie i wdrażanie niskoodpadowych technologii produkcji,
- powiązania obszaru ochrony środowiska z energią i transportem, wdrożenie programu rozwoju generacji energii z odpadów, – wsparcie właściwego gospodarowania odpadami niebezpiecznymi oraz rozwoju innowacyjnych technologii do ich przetwarzania.

Priorytet: Ochrona przyrody.

Realizacja tego priorytetu jest spełnieniem wymagań stawianych przez zapisy Dyrektywy 92/43/EWG oraz Dyrektywy 2009/147/WE. Ochrona przyrody jest niezwykle ważnym wyzwaniem rozwojowym, jakie jest stawiane przed współczesnym społeczeństwem. Konieczne jest wsparcie procesów czynnej ochrony, a także sporządzanie i wdrażanie planów ochrony. Działania te mają na celu wsparcie ochrony bioróżnorodności i dotyczą projektów ukierunkowanych na praktyczną zasadę zrównoważonego rozwoju opierającego się na zasobach przyrodniczych. Największe niekorzystne przekształcenia różnorodności biologicznej są związane z naturalnymi procesami biotycznymi i abiotycznymi wywoływanymi zmianami w sposobie gospodarowania zasobami. Znaczący negatywny wpływ mają również zmiany klimatyczne oddziałujące na zasięg występowania gatunków, ich cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Wsparciem Funduszu w tym obszarze będą objęte projekty ochrony obszarowej, siedliskowej oraz gatunkowej. Fundusz obejmie także ochronę i rewaloryzację parków zabytkowych. Ważnym elementem tego priorytetu będzie zaangażowanie Funduszu w rozpoczętym procesie tworzenia Parku Narodowego Dolnej Odry. Może to być jeden z elementów przywracania ekosystemu Odry po katastrofie z 2023 roku a także sposób na lepsze wykorzystanie potencjału środowiskowego województwa zachodniopomorskiego.

Kluczowe cele do realizacji w zakresie różnorodności biologicznej:

- zachowanie i wzmocnienie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym zrównoważona wielofunkcyjna gospodarka leśna, rolna i rybacka przyczyniająca się do zapobiegania zmianom klimatycznym oraz łagodzenia ich skutków,
- poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju. Kierunki wsparcia w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów będą następujące:
- wspomaganie zadań związanych z zachowaniem różnorodności biologicznej na poziomie ekosystemów i gatunków w tym: ochrona obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych oraz ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo, szczególnie narażonych na antropopresję,
- realizacja przedsięwzięć służących ochronie gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, a także zarządzanie gatunkami konfliktowymi,
- wspieranie zadań i programów realizowanych przez parki narodowe,
- tworzenie ochrony korytarzy ekologicznych w celu zachowanie stanu różnorodności biologicznej oraz utrzymanie ciągłości procesów przyrodniczych, a przez to stabilizację ekosystemów,
- ochrona obszarów sieci Natura 2000 oraz zielonej infrastruktury, w tym wpieranie inwentaryzacji, tworzeniu baz danych, czy wykupu gruntów w miejscach kluczowych dla zachowania ciągłości korytarzy, – wspomaganie działań związanych z utrzymaniem i zachowaniem parków oraz ogrodów, będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- opracowywanie planów ochrony dla obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz prowadzenie monitoringu przyrodniczego,
- podejmowanie przedsięwzięć związanych z ochroną przyrody, urządzaniem i utrzymaniem terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków, w tym m.in.:
 - utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk,
 - poprawa stanu zniszczonych, cennych przyrodniczo ekosystemów, zwłaszcza dolin rzecznych oraz siedlisk, w tym wodno-błotnych i leśnych,
 - sukcesywna rewaloryzacja parków podworskich i miejskich.

Planowane działania:

- doskonalenie systemu ochrony przyrody,
- zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków,
- utrzymanie i odbudowa funkcji ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka,
- ograniczenie zagrożeń wynikających ze zmian klimatu, antropopresji oraz presji ze strony gatunków inwazyjnych,
- opracowanie audytów krajobrazowych.

Priorytet: Edukacja ekologiczna.

Dla priorytetu horyzontalnego **Edukacja ekologiczna** celem jest kształtowanie świadomych postaw, wartości i zachowań, które promują zrównoważony rozwój oraz troskę o środowisko naturalne.

Kluczowymi celami są:

- podnoszenie świadomości ekologicznej: Edukacja ekologiczna ma na celu zwiększenie świadomości jednostek na temat problemów środowiskowych, takich jak zmiany klimatu, utrata bioróżnorodności, zanieczyszczenie gleby, powietrza i wody, czy wyczerpywanie zasobów

naturalnych, a także poprawę świadomości jednostek w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, prawidłowego postępowania z odpadami, dostępnych systemach zwrotu, zbierania i odzysku odpadów. Przekazywanie wiedzy na temat tych zagrożeń oraz ich przyczyn i skutków, edukacja ekologiczna, pomagają zrozumieć konieczność podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.

- kształtowanie postaw proekologicznych: Edukacja ekologiczna dąży do kształtowania postaw sprzyjających ochronie środowiska naturalnego, takich jak szacunek dla natury, troska o dobrostan wszystkich form życia oraz odpowiedzialność za własne działania i ich wpływ na środowisko. Przez promowanie postaw proekologicznych, edukacja ekologiczna ma za zadanie motywować ludzi do podejmowania działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- rozwijanie kompetencji ekologicznych: Edukacja ekologiczna ma na celu rozwijanie umiejętności i kompetencji potrzebnych do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji dotyczących środowiska naturalnego. Obejmuje to m.in. umiejętność analizy problemów ekologicznych, podejmowania działań na rzecz ich rozwiązania oraz współpracy z innymi by osiągnąć wspólne cele ekologiczne.
- promowanie zrównoważonego stylu życia: Edukacja ekologiczna stawia za cel propagowanie zrównoważonego stylu życia, który uwzględnia potrzeby współczesnych społeczeństw, ale jednocześnie minimalizuje negatywny wpływ na środowisko naturalne. Obejmuje to np. promowanie oszczędzania energii i wody, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, czy też wybieranie produktów ekologicznych i lokalnych, a także ograniczenie wytwarzania odpadów, stosowanie opakowań wielokrotnego użytku.

W ramach powyższego komponentu Fundusz podejmie próbę lepszego dotarcia z ofertą edukacji ekologicznej do grupy młodzieży szkół średnich. W ostatnich latach zauważalna jest przewaga programów edukacyjnych, szkoleń czy warsztatów dedykowanych do młodzieży szkolnej i przedszkolnej oraz osób dorosłych z pominięciem uczniów liceów oraz techników.

Planowane działania:

- promocja zagadnień związanych z siecią Natura 2000, rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych w ośrodkach edukacji ekologicznej.
- wspieranie konkursów, olimpiad i innych imprez o zasięgu ponadlokalnym, upowszechniających wiedzę ekologiczną i przyrodniczą.
- dofinansowanie programów oraz kampanii edukacyjnych i informacyjnych z zakresu ochrony środowiska oraz zdrowego trybu życia, w tym realizowanych przez media.
- dofinansowanie szkoleń, warsztatów, konferencji i seminariów z zakresu ochrony środowiska.
- dofinansowanie wydawnictw i prasy z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.

Priorytet: Zapobieganie poważnym awariom, przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

Kluczowe cele i planowane działania:

- wspieranie przedsięwzięć zapobiegających wystąpieniu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska oraz wspieranie likwidacji ich skutków w tym związanych z występowaniem zakwitów alg w rzece Odrze i jej dopływach,
- podniesienie stanu bezpieczeństwa powodziowego, zabezpieczenie przed podtopieniami, wspieranie budowy wałów i innych urządzeń melioracji wodnych podstawowych,

- doposażenie w sprzęt i środki techniczne jednostek PSP i OSP oraz innych służb realizujących zadania w zakresie ochrony przed skutkami zmian klimatu i ochrony środowiska,
- poprawa warunków przepływu wód rzeki Odry i jeziora Dąbie w celu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej oraz bezpieczeństwa prowadzonej akcji lodołamania.

Priorytet: Monitoring środowiska i inne działania ochrony środowiska.

Kluczowe cele i planowane działania:

- rozwój sieci stacji pomiarowych, laboratoriów i ośrodków przetwarzania informacji, służących badaniu stanu środowiska,
- zmiana systemu kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, polegająca m.in. na tworzeniu baz danych podmiotów korzystających ze środowiska, obowiązanych do ponoszenia opłat,
- wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska, innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła,
- wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku,
- działania polegające na zapobieganiu i likwidowaniu poważnych awarii, a także ich skutków, prowadzenie i współfinansowanie działań związanych z edukacją ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- wojewódzkie programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, plany działań krótkoterminowych, programy ochrony przed hałasem, programy ochrony i rozwoju zasobów wodnych, plany gospodarki odpadami, plany gospodarowania wodami oraz krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, wspomaganie realizacji i systemu kontroli tych programów i planów.

IV.3 Planowana realizacja priorytetów środowiskowych

Uwzględniając potrzeby województwa zachodniopomorskiego w zakresie dofinansowania inwestycji związanych z ochroną środowiska zakłada się możliwość wsparcia finansowego bezpośrednio ze środków Funduszu w latach 2025 – 2028 zgodnie z założeniami rocznych planów działalności.

W omawianym okresie planuje się kontynuację prowadzonej polityki w zakresie wydatkowania środków na działania proekologiczne w regionie. Pomimo ograniczonych możliwości zaciągania zobowiązań zwrotnych przez podstawowego beneficjenta Funduszu, jakim są jednostki samorządu terytorialnego, planuje się zwiększenie zaangażowania w kierunku pożyczek. Głównym beneficjentem pomocy pożyczkowej będą podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony atmosfery. Zakłada się w większym niż dotychczas zakresie, skierowanie oferty pożyczkowej do przedsiębiorców, głównie spółek celowych realizujących inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii. Zakłada się również wzrost zainteresowania pożyczkami w zakresie inwestycji mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej, zarówno elektrycznej jak i cieplnej. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia planuje się wzrost aktywności beneficjentów realizujących zadania z zakresu szeroko rozumianej termomodernizacji.

W zakresie pomocy bezzwrotnej zakłada się stabilny poziom wydatków, ze względu na przyjętą racjonalną politykę gospodarowania środkami publicznymi oraz w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu aktywów Funduszu. Środki zwrotne wracają do systemu i po raz kolejny mogą być wydatkowane na działania służące środowisku.

IV.4 Cele operacyjne Strategii w układzie systemu funduszy

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze zostały utworzone z dniem 1 lipca 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy – Prawo wodne. W pierwszym okresie funkcjonowania do 1993 r., fundusze wojewódzkie nie miały osobowości prawnej. Obecnie Narodowy Fundusz posiada status państwowej osoby prawnej, a wojewódzkie fundusze samorządowych osób prawnych. Fundusze są siedemnastoma wzajemnie niezależnymi podmiotami obsługującymi jeden spójny obszar zadań publicznych obejmujący finansowe wspieranie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce. Wspólna strategia na lata 2021-2024 wyznacza kierunki i obszary działań w postaci celów merytorycznej działalności oraz obszarów niezbędnej współpracy w formie priorytetów dla strategii regionalnych. Wspólna Strategia tworzy ogólne ramy dla indywidualnych strategii poszczególnych Funduszy, wskazując na najistotniejsze z ich punktu widzenia cele działalności (merytoryczne cele środowiskowe oraz horyzontalne cele środowiskowe), regulując i wskazując obszary niezbędnej współpracy (priorytety współpracy) dla zachowania spójności i ukierunkowania działania całego systemu Funduszy.

Wspólna strategia w głównej mierze powinna regulować i kształtować współpracę pomiędzy Narodowym a wojewódzkimi funduszami. Mające podobne cele i realizując podobne czynności fundusze spotykają się z podobnymi problemami. W związku z powyższym zasadnym jest określenie wspólnych problemów, zaproponowanie rozwiązań, ich wybór i wdrożenie. W diagnozie i analizie SWOT fundusze określiły swoje słabe strony, zagrożenia i szanse. Aby zniwelować słabe strony i wykorzystać szanse fundusz powinny razem podjąć działania na rzecz poprawy działań organizacyjnych.

Biorąc pod uwagę wyzwania dla Polski i systemu funduszy planowane jest kontynuowanie prac nad polepszeniem otoczenia instytucjonalnego dla realizacji współfinansowania ochrony środowiska.

V. System wdrażania Strategii działania

V.1 Struktura wdrażania i system monitoringu

W celu optymalizacji procesu wdrażania i monitorowania realizacji Strategii szczegółowe działania oraz wskaźniki (finansowe i ekologiczne) z realizacji zostaną zawarte w rocznych planach działalności Funduszu, które to będą miały funkcję dokumentów wykonawczych.

V.2 Polityka informacyjno-promocyjna Funduszu w Szczecinie

Podstawowym celem strategii polityki informacyjno-promocyjnej jest utrwalanie pozytywnego wizerunku Funduszu. Niezbędne do tego jest dbanie o jakość przekazu oraz zwiększenie dostępności do informacji. Priorytety w tym zakresie dotyczą informowania potencjalnych Beneficjentów o możliwościach uzyskania dofinansowania na zadania generujące wymierne efekty ekologiczne. Ważnym elementem realizacji celu jest dostosowanie komunikacji do odbiorców i prezentowanie treści w sposób zrozumiały.

Dostosowując narzędzia do potrzeb i możliwości, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, podobnie jak w latach ubiegłych, będzie prowadzić działania informacyjno-promocyjne poprzez wiele kanałów jednocześnie, co stanowi horyzontalną strategię komunikacji, obejmującą lata 2025-2028.

Celem komunikacji jest dotarcie z jasnym, spójnym i zrozumiałym przekazem do wszystkich grup docelowych poprzez kluczowe kanały komunikacyjne:

1. Strona internetowa WFOŚiGW w Szczecinie (aktualizowana na bieżąco), zawierająca: aktualne informacje na temat realizowanych programów i możliwości uzyskania dofinansowania, przedstawiająca informacje o prowadzonych naborach, ogłoszenia o konkursach oraz o planowanych i organizowanych konferencjach, relacje z organizowanych wydarzeń.
2. Social media, w tym: Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn. Prezentowane treści oraz grafiki można ująć w następujących grupach:
 - a) informacje o aktualnej ofercie Funduszu,
 - b) zapowiedzi wydarzeń wspieranych przez Fundusz,
 - c) relacje z wydarzeń, w których uczestniczą Zarząd Funduszu oraz pracownicy,
 - d) interakcje z Beneficjentami, przedstawiające efekty realizowanych umów dofinansowania,
 - e) posty Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udostępniane w kanałach komunikacyjnych WFOŚiGW w Szczecinie,
 - f) informacje z wydarzeń organizowanych przez Fundusz publikowane w czasie rzeczywistym (real time marketing).
3. Bezpośrednie kontakty z Beneficjentami, w tym spotkania, rozmowy telefoniczne, komunikacja e-mailowa.
4. Prasa, czasopisma, publikacje (w tym internet – media społecznościowe), w tym wywiady udzielane przez Zarząd Funduszu, komunikaty medialne dotyczące realizowanych działań.
5. Materiały drukowane – ulotki dystrybuowane we wszystkich lokalizacjach Funduszu oraz dostępne podczas wydarzeń, w których uczestniczy Zarząd, bądź pracownicy.
6. Konferencje, szkolenia, warsztaty, spotkania informacyjne.

Wizerunek medialny jest weryfikowany poprzez realizowany na bieżąco monitoring mediów.

Fundusz prowadzi działania informacyjne i promocyjne skierowane do potencjalnych Beneficjentów oraz do mieszkańców województwa zachodniopomorskiego m.in. w następujących obszarach:

- możliwości finansowania i rozpoczęcia procesu naboru wniosków o dofinansowanie,
- warunków kwalifikowalności wydatków, które należy spełnić, aby otrzymać dofinansowanie,

- opisu procedur rozpatrywania wniosków o dofinansowanie i obowiązujących w tym zakresie terminów,
 - kryteriów wyboru projektów, które będą finansowane,
 - osób przewidzianych do kontaktów na poziomie lokalnym, które są w stanie dostarczyć informacje na temat ogłaszanych przez instytucję naborów wniosków
 - relacji z wydarzeń z udziałem Zarządu przedstawiających efekt wykonania umowy dofinansowania.
- Dodatkowe działania podejmowane w celu umacniania wizerunku:
- udzielanie honorowych patronatów Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Szczecinie nad wybranymi przedsięwzięciami, których celem jest edukacja środowiskowa i ekologiczna oraz promowanie postaw zgodnych ze strategią i misją Funduszu,
 - udział w konferencjach, których charakter jest zbieżny z misją i prowadzoną działalnością Funduszu oraz wygłaszanie prelekcji podczas przedsięwzięć,
 - udział pracowników WFOŚiGW w Szczecinie w wybranych wydarzeniach, mających na celu podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska i kształtowanie proekologicznych postaw, w tym w Ekostrefach,
 - promocja Funduszu poprzez przekazywanie materiałów organizatorom wydarzeń, których celem jest edukacja środowiskowa i ekologiczna,
 - stworzenie i dalszy rozwój materiałów edukacyjnych dla dzieci kształtujących postawy ekologiczne oraz promujących programy WFOŚiGW w Szczecinie - Ekoekipa.

Jednocześnie, podtrzymując dobre praktyki, WFOŚiGW w Szczecinie aktywnie uczestniczy w wymianie doświadczeń związanych z promocją z pozostałymi wojewódzkimi funduszami w Polsce oraz NFOŚiGW, a także Samorządem Województwa Zachodniopomorskiego.

VI. Analiza ryzyk

Wspólna Strategia działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy uchwalana jest przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego pierwszy rok objęty tą Strategią. Wspólna Strategia stanowi podstawę tworzenia wynikających z niej indywidualnych strategii działania Funduszy: Narodowego Funduszu (art. 400h ust. 2 pkt. 3 ustawy POŚ) oraz wojewódzkich funduszy (art. 400h ust. 4 pkt 1 ustawy POŚ). Jest dokumentem, który określa efektywne i skuteczne realizowanie celów ekologicznych, w tym wyznaczonego celu generalnego, przy uwzględnieniu niezbędnego obszaru współpracy.

Realizując wspólnie programy Fundusz zdobył cenne doświadczenia w zakresie wdrażania inicjatyw takie jak: współpraca pomiędzy jednostkami (banki, gminy, osoby fizyczne, poszczególne fundusze, organy nadzorcze), praktyka uzgadniania i kontroli przepływu środków finansowych, wykonywania zadań sprawozdawczych, współpracy przy promocji programów, reagowaniu na nadużycia itp.

Głównymi zaletami wspólnego wdrażania programów jest:

1. bardzo szerokie wdrażania jednolitych w skali kraju programów,
2. możliwość obsługi setki tysięcy umów jednocześnie,
3. realna poprawa jakości powietrza w wielu regionach,
4. zwiększenie świadomości ekologicznej obywateli,
5. bliskość jednostki udzielającej dofinansowanie beneficjentowi końcowemu.

Niestety nie wszystkie działania były optymalne i dla części działań zmaterializowały się ryzyka, dla których kompensacji potrzebne były dodatkowe czynności i zwiększony nakład pracy. Fundusz w przyszłości powinien zoptymalizować mechanizmy, aby zapobiec takim problemom w przyszłości. W większości trudności te wynikały bezpośrednio z szybkiego wdrażania programów, bez odpowiedniego okresu przygotowawczego oraz braków spójnego i sprawnego systemu informatycznego. Główne zmaterializowane ryzyka jakie mają wpływ na realizację zadań i należy je monitorować to:

1. braki środków finansowych do wypłaty dla beneficjentów końcowych,
2. opóźnienia obsługi wniosków i umów,
3. problemy związane ze sprawozdawczością (terminy, jakość danych),
4. ograniczona pomoc techniczna dla jednostek wdrażających,
5. problemy z przepływem informacji – brak systemu informatycznego i wspólnych słowników efektów środowiskowych, beneficjentów,
6. skomplikowane przepływy środków (sprawozdawczość i wnioskowanie o środki).

Podsumowując, wdrażanie programów dały one cenne doświadczenia na przyszłość i spowodowały rozwinięcie współpracy pomiędzy funduszami na poziomie zarządczym i roboczym. Będzie to procentowało na przyszłość, podczas kontynuacji realizacji programów i projektowaniu nowych.

VII. Spis rysunków, tabel i użytych skrótów

Spis rysunków:

Rysunek 1 Struktura zatrudnienia WFOŚiGW w Szczecinie na koniec 2023 r. 10

Spis tabel:

Tabela 1. Kształtowanie się zmian funduszy własnych WFOŚiGW w Szczecinie w latach 2021 - 2023..... 6

Tabela 2. Analiza wpływów i przychodów z działalności WFOŚiGW w Szczecinie w latach 2021 – 2023..... 7

Tabela 3. Analiza wydatków i kosztów działalności Funduszu w latach 2021 – 2023 8

Tabela 4. Wybrane wartości efekty ekologicznych uzyskane w ramach programów finansowanych ze środków własnych Funduszu..... 14

Tabela 5. Wybrane wartości efekty ekologicznych uzyskane w ramach programów finansowanych ze środków własnych Funduszu..... 15

Tabela 6. Osiągnięte efekty środowiskowe, wynikające z realizacji programu „Czyste Powietrze” w latach 2021-2023 16

Tabela 7. Wskaźniki zrealizowane przez PDE w latach 2015-2023..... 16

Tabela 8. Zestawienie wskaźników do realizacji przez PDE 2.0 w latach 2024 – 2029 17

Tabela 9. Analiza SWOT Funduszu 18

Wykaz użytych skrótów:

CCUS	wychwytywanie, utylizacja i składowanie dwutlenku węgla
FEnIKS	Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
FEPW	Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027
FNT	zobowiązanie wieloletnie „Fundusz Niskoemisyjnego Transportu”
FP	Fundusz podstawowy
GO	zobowiązanie wieloletnie „Gospodarka odpadami”
GOZ	gospodarka o obiegu zamkniętym
JST	jednostki samorządu terytorialnego
KPO	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
KPOŚK	Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych
MF EOG/NMF	Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSP	ochotnicza straż pożarna
OZE	odnawialne źródła energii
OZE i EE	zobowiązanie wieloletnie „Odnawialne źródła energii i efektywność energetyczna”
PE	zobowiązanie wieloletnie „Przeciwdziałanie emisjom”
PJB	państwowe jednostki budżetowe
POiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
POŚ	Prawo ochrony środowiska
SI	sztuczna inteligencja
Strategia	Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na lata 2025-2028
wfośigw	Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej
Wspólna Strategia	Wspólna Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2025-2028

**Przewodniczący Rady Nadzorczej
WFOŚiGW w Szczecinie**

Grzegorz Tobolczyk